

GRÖNPLAN FORSÅKER-KIKÅS

Stadsdelsför djupning 2024

Forsen

Grönplanen är framtagen av en arbetsgrupp inom Mölndals stad bestående av Lena Martinsson, Maria Modin och Urban Richardsson, stadsmiljöavdelningen, tekniska förvaltningen i dialog med andra förvaltningar.

Samtliga foton är tagna av tekniska förvaltningen om inget annat anges.

Innehåll

Inledning	4
Stadsdelen Forsåker-Kikås.....	4
Övergripande grönstruktur.....	6
Ekosystemtjänster	6
Tillgänglighet	7
Gatuträd och vegetation i trafikområden.....	7
Nuläge	7
Beskrivningar	8
Stadsdelscentrum och aktivitetsplatser	9
Nuläge	9
Beskrivningar	10
Parker och naturområden	12
Nuläge	12
Analys utifrån riktvärden.....	13
Beskrivningar av parker.....	13
Beskrivningar av naturområden.....	14
Förslag på åtgärder	16
Värna om hotade platser	16
Stora projekt, på lång sikt	16
Mindre projekt	16

Inledning

Grönplanen som togs fram 2018, består av en huvuddel, tolv stadsdelsfördjupningar, ett åtgärdsprogram samt ett lager i kommunens webbkarta.

I huvuddelen berättas om värdet av det gröna utifrån människans, stadens och naturens synvinklar. Det finns riktvärden för park- och naturområden beträffande avstånd, storlek och innehåll. Ett antal planeringsprinciper för arbetet med stadens grönområden presenteras.

Här i stadsdelsfördjupningen kan du först läsa om stadsdelens grönområden utifrån planeringsprinciperna. Sedan kommer en analys av hur riktvärdena för park- och naturområden uppfylls. Det finns korta beskrivningar av de parker och naturområden, aktivitetsplatser mm som finns i din stadsdel. Till sist kommer förslag på åtgärder som ska leda till att planeringsprinciper och riktvärden uppfylls i stadsdelen.

De begrepp som används t.ex. olika lekplatstyper, förklaras i huvuddelen.

Stadsdelen Forsåker-Kikås

Stadsdelen Forsåker-Kikås ligger i östra Mölndal, mellan järnvägen i nordost och Hulelyckans branta naturområde i söder. (Nyckelkodsområdena NYKO 3022, 3041, 3043, del av 3021, skolområde Glasberget plus norra delen av skolområde Rävekärr)

Här bor i dagsläget ca 5 000¹ invånare, de flesta i radhus och villor.

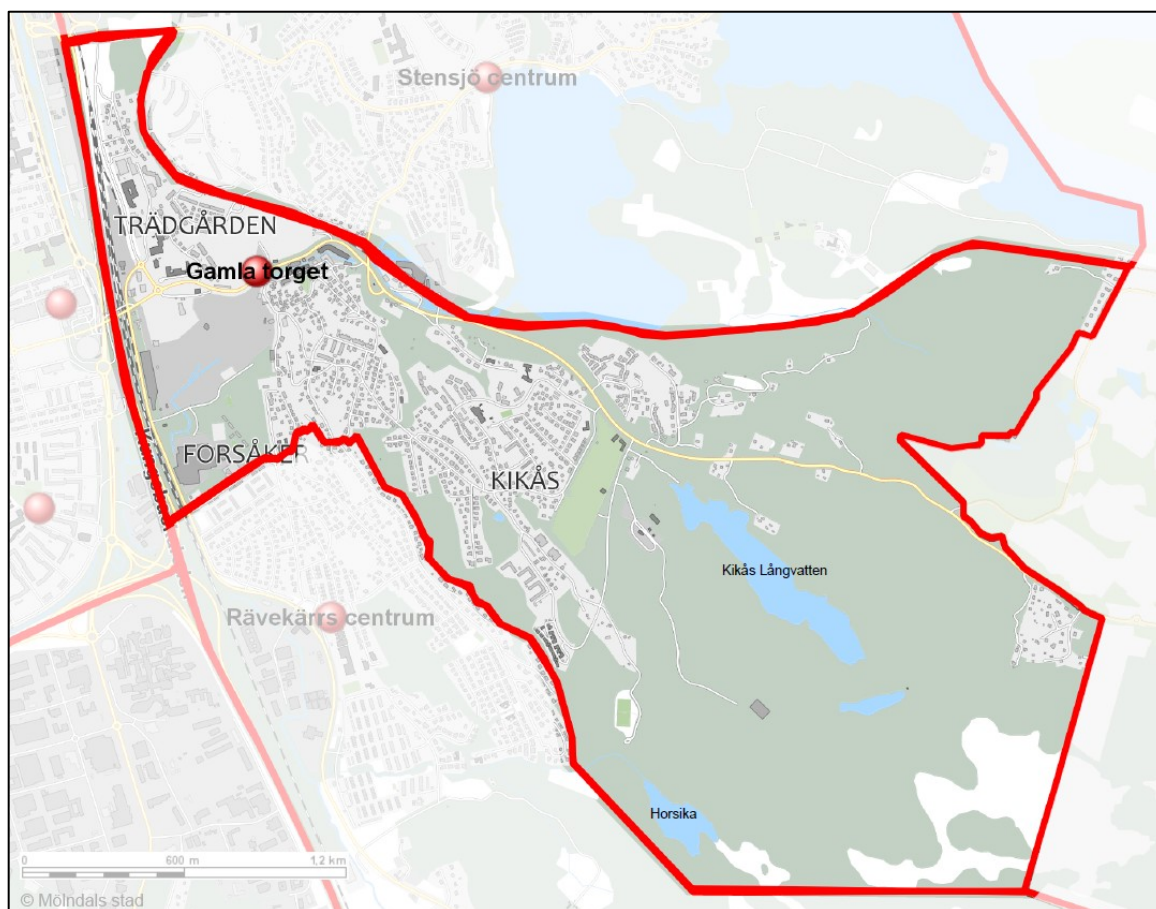
Sammanfattning

Nästan alla har tillgång till park och natur inom 300 meter från sin bostad, men brist finns vid Torggatan. De nya bostadsområdena Kvarnbyvallen, Kvarnbyterassen och Forsåker omgärdas av barriärer som gör att deras tillgång till bostadsnära park och natur måste tillgodoses inom områdena. Varken Kvarnbyvallen eller Kvarnbyterassen har fått någon park inom området men de kan istället använda Störtfjällets natur.

Stadsdelspark saknas men lekplatser och andra aktivitetsplatser finns fördelade över stadsdelen. Här finns stora naturvärden med Herkules motionsområde, Bohusleden samt sjöarna Kikås Långvatten och Horsikan. De vidsträckta långsgående bergsryggarna med sparad natur är också värdefulla.

Stor inflyttning i stadsdelen innebär att befintliga parker och naturområden behöver utvecklas och bli mer tillgängliga.

¹ Mölndals befolkningsstatistik 2024-01-19

Stadsdelen Forsäker-Kikås

Stadsdelen i siffror

Parker

Stadspark	0
Stadsdelspark	0
Bostadsnära park	5
Fickpark	2

Natur

Friluftsområde	1
Närströvområde	0
Skolskog	1
Bostadsnära natur	13

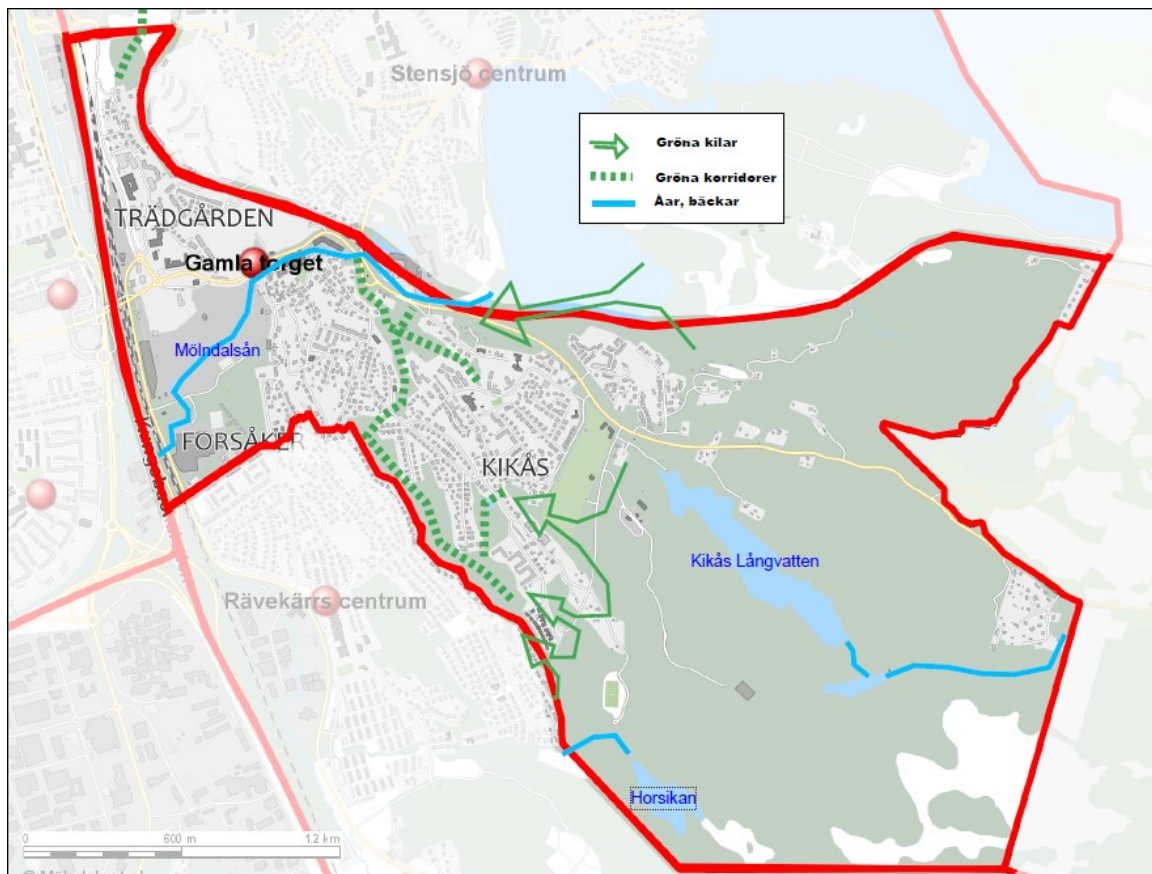
Aktivitetsplatser

Näridrottsplats	0
Stadsdelslekplats	0
Kvarterslekplats	3
Närlekplats	1
Badplats	2
Hundrastgård	1
Motionsplats/utegym	1
Mindre spontanidrott	0
Odling	0

Övergripande grönstruktur

Öster om bebyggelsen finns stora naturområden som fortsätter in i bostadsområdena via de gröna korridorerna Mogatans naturmark, Hulelyckans naturmark och Glasbergets naturmark.

Blåstrukturen består av Möldalsån som kommer från Stensjön och av Alebäcken som rinner från Horsikan samt av Kikås Långvatten med bäcken som leder till Vällsjön i Härryda kommun.

Övergripande grön- och blåstruktur

Ekosystemtjänster

Möldalsån ger tillgång både till naturupplevelser och visar rester dämmen och kvarnar som berättar om vårt kulturarv. De räfflade bergen vid Horsikan och i Hulelyckans naturområde berättar om istidens historia.

Herkules friluftsområde, Bohusleden och sjöarna i området ger möjligheter till rekreation och förbättrad hälsa.

På Kikåstippens igenlagda områden finns ängsmarker, sandbankar för vildbin och insektshotell som bidrar till biologisk mångfald.

Tillgänglighet

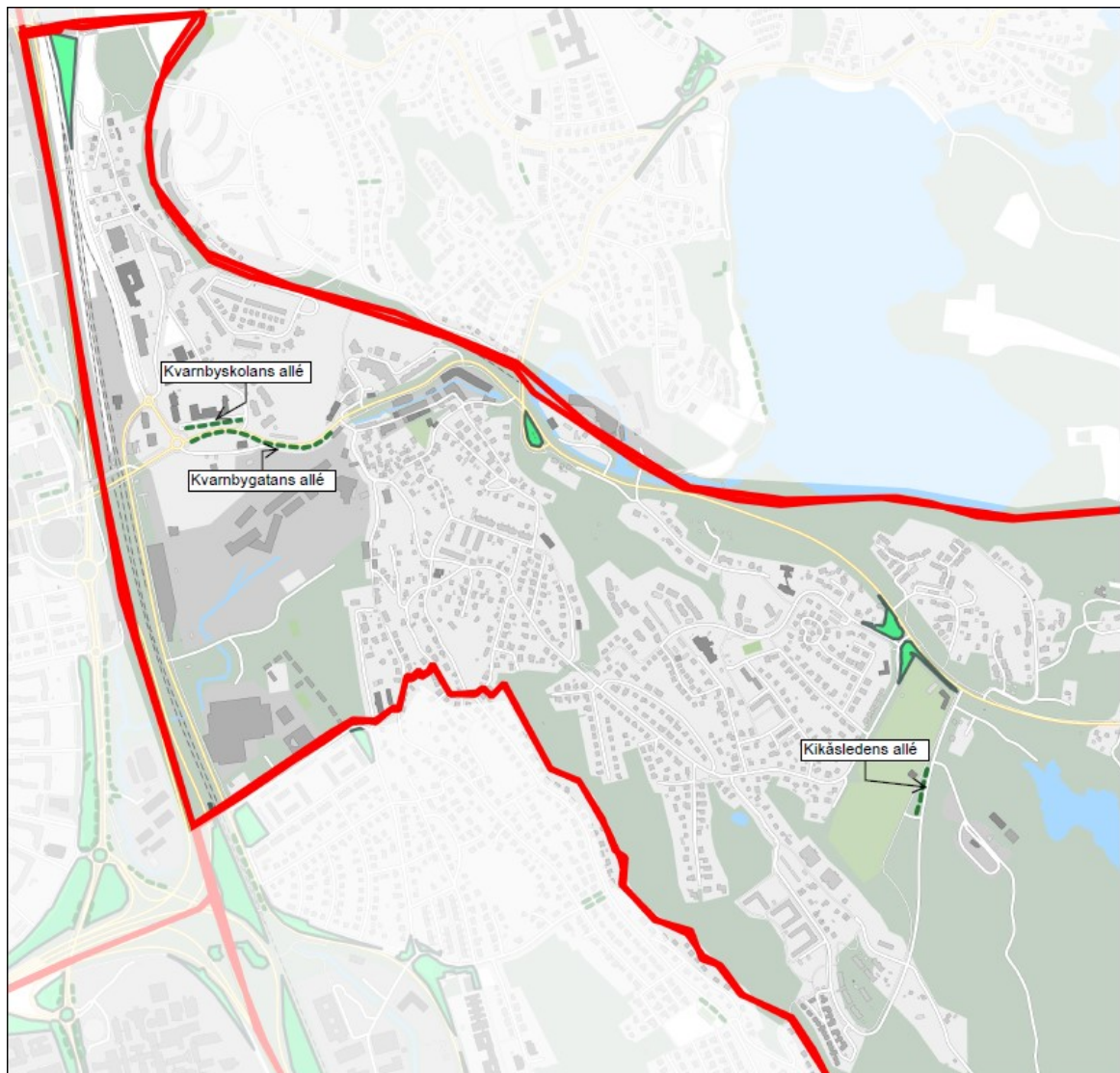
Av stadsdelens fyra lekplatser är en tillgänglighetsanpassad.

De allmänna ytorna i Kvarnbyn är otydliga och kan upplevas som privata.

Gatuträd och vegetation i trafikområden

Nuläge

De flesta gatorna i stadsdelen går genom villaområden och saknar trafikgrönytor. De större lederna Järnvägsgatan och Nämndemansgatan har bara gräsremsor och är ganska sterila. Kortare alléer finns vid Kvarnbygatan, Kvarnbyskolan och vid Kikåsleden.

Trafikgrönytor och alléer

Beskrivningar

Järnvägsgatan

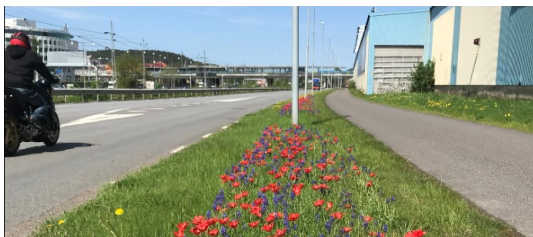
Slänten mot Lackarebäckbron är solig och mager och har en mångfald av blommande ängsväxter. I övrigt har gatan bara klippta gräsremsor på sidorna.

Slänt vid Lackarebäckbron

Nämndemansgatan

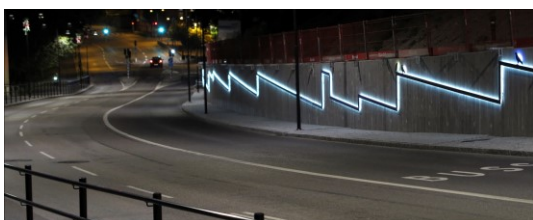
Klippta gräsremsor med vårlök mellan gata och cykelbana.

Nämndemansgatan blomsterlök i gräslist

Kvarnbygatan

En rad uppvuxna lindar vid Kvarnbyskolan och en rad oxlar från Järnvägsgatan till Gamla torget ger grönska åt gatan. Öster om Gamla torget finns inget grönt i gatumiljön.

Kvarnbygatan med konstverket

Pixbovägen

Vägen är omsluten av naturområden från Stensjögatan till Kikåsleden och sedan fortsätter det med större skogsområden utmed vägen till Mölnlycke. Vid infarten till Kyrkogårdsgatan finns större gräsytor som buffert mellan väg och bostadsområde.

Pixbovägen ramas in av natur

Kikåsleden

En rad lönnar avskärmar Kikås kyrkogård från leden.

Kikåsledens lönnallé

Stadsdelscentrum och aktivitetsplatser

Nuläge

Gamla torget ligger i ena kanten av stadsdelen och har ett bra serviceutbud och en inbjudande togmiljö. Närdrottsplats och stadsdelslekplats saknas. Tre kvarterslekplatser och en närlekplats ligger fördelade över området

Två badplatser och en hundrastgård finns. Eftersom hundrastgården ligger längst norrut i området finns önskemål om ytterligare en i närheten av Kikås kyrkogård

Herkules friluftsområde har elljusspår och flera motionsstigar. Här finns också ett utegym.

Odlingsområde saknas men behovet kan diskuteras eftersom stor del av bebyggelsen är villor som har tillgång till egen tomt för eventuell odling.

Aktivitetsplatser och centrum

Beskrivningar

Stadsdelscentrum

Gamla torget

Här finns flera matställen och busshållplats i närheten. Torget inbjudande med sittbänkar och blomsterurnor.

Under 2024 påverkas platsen av byggarbeten i Mölndalsåns vattenränna.

Gamla torget

Näridrottsplats

Saknas

Stadsdelslekplats

Saknas

Kvarterslekplatser

Störtfjällsleken

Upprustad 2002, Vid Kvarnbyskolan
Klätter- och balanslek för större barn

Störtfjällsleken

Kvarnbyparkens lekplats

Ombyggd 2005, Klätterställning, gungor, sandlåda, lekskulpturer höna och katt

Kvarnbyparkens lekplats

Grangatans lekplats

Tillgänglighetsanpassad 2018, kompisgunga och gungor, klätterställning, sandlåda och gungdjur.

Grangatans lekplats

Närlekplatser

Berghällsgatans lekplats

Upprustad 2013, gungor, lekhus, gungdjur, sandlåda. Lekplatsen ligger i kanten av Hulelyckans naturmark med tillgång till naturliga lekmiljöer.

Berghällsgatans lekplats

Badplatser

Kikås Långvattens badplats har en liten sandstrand men inga bryggor.

Kikås Långvatten

Horsikans badplats har bryggor, klippor och gräsytor att sola på. Det finns gott om näckrosor i den lilla sjön.

Horsikan

Hundrastgårdar

Ekekullens hundrastgård som är ca 1 900 m² stor är uppdelad i två avdelningar; en med gräs och en med träd och buskage.

Ekekullens hundrastgård

- *Önskemål om hundrastgård i Kikås-området, vid kyrkogården och vid Herkules*

Motionsplatser/utegym

Herkules utegym ligger i närheten av parkeringen vid Herkulesgården.

- *Behov av upprustning och utökning*

Herkules utegym

Mindre spontanidrott

saknas

Odlingar

Saknas

Hälsans stig, natur och kulturstigar etc

Herkules friluftsområde har elljusspår och flera motions slingor

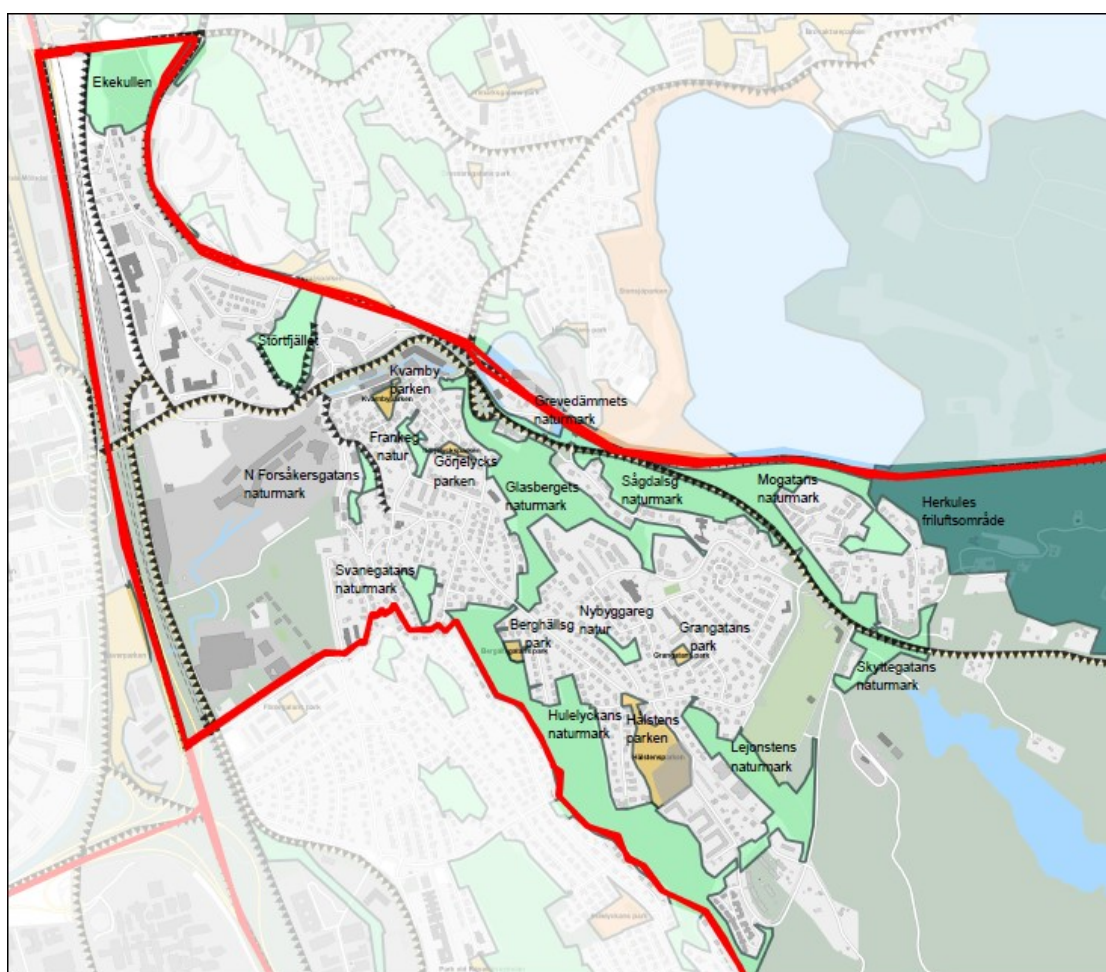
Bohusleden går från Gunnebo och söderut mot Kållerød.

Parker och naturområden

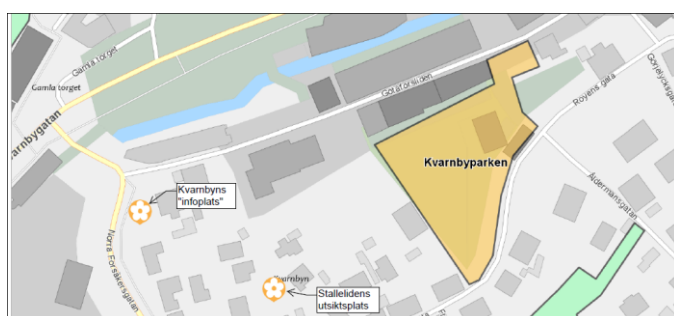
Nuläge

Stadsdelspark saknas men det finns fem bostadsnära parker spridda över området; Hålstensparken, Kvarnbyparken, Görjelycksparken, Grangatans park och Berghällsgatans park. Hålstensparken har potential att utvecklas till stadsdelspark. I Kvarnbyn finns två fickparker med olika karaktär.

De sammanhängande bergsryggarna med sparad natur är en stor tillgång för stadsdelen. Mellan dem finns flera mindre naturområden. Herkules friluftsområde och sjöarna Horsikan och Kikås Långvatten ger också möjlighet till värdefulla naturupplevelser.

Parker och naturområden samt barriärer

Två fickparker i Kvarnbyn

Analys utifrån riktvärden

Tillgång till park eller natur inom 300 meter från bostaden

Stadsdelen har flera barriärer och därför får varje område analyseras för sig.

- Norr om Kvarnbygatan: Boende på Torgatan 8–102 har mer än 300 meter. Bostadsområdena Kvarnbyvallen och Kvarnbyterrassen omgärdas av barriärer och har bara Störtfjällets relativt otillgängliga natur inom 300 m.
- Norr om Pixbovägen vid Mogatan: Alla boende har natur inom 300 meter.
- Söder om Kvarnbygatan och Pixbovägen: Alla boende har i nuläget tillgång till park eller natur inom 300 meter. När Forsåker byggs ut med bostäder måste tillgången tillgodoses inom området.

Barriärer

Trafikintensiva gator: Kvarnbygatan-Pixbovägen, Järnvägsgatan, Nämndemansgatan, del av Rygatan
Höjdskillnader: Störtfjällets branta sydsluttningar

Tillgång till stadsdelspark inom 1 km från bostaden

Stadsdelspark saknas.

Hålstensparken kan utvecklas till stadsdelspark men ligger för långt åt söder för att räcka till för boende i Forsåker, Kvarnbyterrassen och Trädgården. Därför behövs en stadsdelspark även i nordvästra delen av området och det nya Forsåkersområdet är en lämplig plats.

Tillgång till stadspark

Stadsparken i Mölndal ligger inom 30 min med kollektivtrafik.

Tillgång till närströvsområde eller friluftsområde inom 2 km

Herkules friluftsområde finns inom 2 km för alla.

Beskrivningar av parker

Stadsdelspark

saknas

Bostadsnära parker

Kvarnbyparken

3000 m², för liten för att vara stadsdelspark, bra innehåll med lekplats och paviljong. Gräsmattan fungerar som samlingsplats i Kvarnby med aktiviteter under sommaren.

Kvarnbyparken

Görjelycksparken

Bara gräsytor, utsiktsläge, behöver utvecklas tillsammans med Franckegatans naturmark

Görjelycksparken

Berghällsgatans park

Gräsmattor och lekplats i kanten av Hulelyckans naturmark.

- *Parken kan utvecklas med gångvägar och utsiktsplats.*

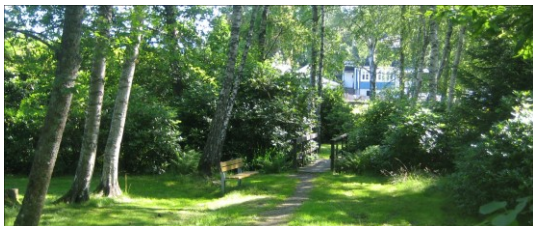
Grangatans park

Lekplats och gräsmatta för bollspel.

Hålstensparken

Entréerna är otydliga till denna naturpark med slingrande gångar i skogen, bäck och damm.

- Utveckla till stadsdelspark med mer innehåll och tydligare entréer.
- Önskemål om lekplats

Hålstensparken med sin lummiga djungelkänsla

Fickparker

Kvarnbyns infoplats

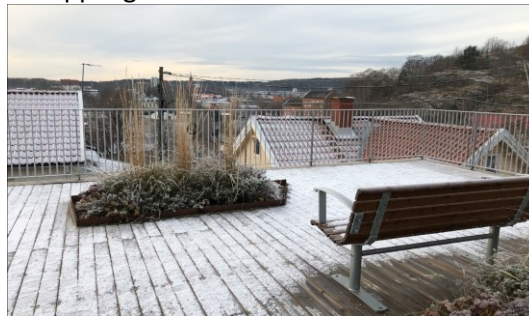
En sittplats med perennplanteringar och informationstavla om Kvarnbyn. En gammal lyktstolpe påminner om äldre tider.

Kvarnbyns infoplats

Stallelidens utsiktsplats

Härifrån har man en vidsträckt utsikt över Mölndal. Sittplatser, en liten plantering och grill gör platsen lämplig för en stunds avkoppling.

Stallelidens utsiktsplats

Beskrivningar av naturområden

Friluftsområden

Herkules friluftsområde

Friluftsområdet har stora natur- och rekreationsvärden och är ett utflyktsmål för hela regionen.

Vindskydd vid Herkulesgården och "Kolarkojan", utegym, motionsspår, elljusspår, ridspår

Motionsspår vid Herkules

Närströvsområde

Saknas

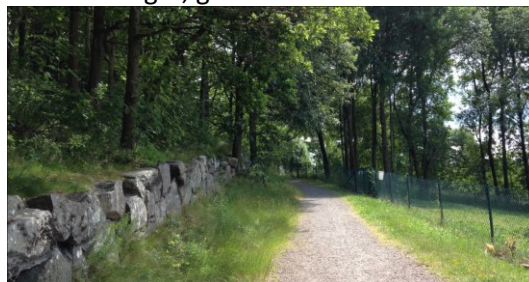
Skolskog

Glasbergets skolskog

Bostadsnära natur

Ekekullen

Viktigt för de som bor på Trädgårdsgatan. Fornlämningar, gravfält finns.

Ekekullen vid hundrastgården

Stortfjället

Mycket viktigt grön lunga för alla nyinflyttade på Kvarnbyterrassen och Kvarnbyvallen. Uppe på berget har man utsikt över hela Mölndal. Trappvägen rustades upp 2022.

Norra Forsåkersgatans naturmark

Brant område mellan "Polisbacken" och Norra Forsåkersgatan

Franckegatans naturmark

Berg i dagen, mitt i Kvarnbyn. Potential för utveckling tillsammans med Görjelycks-parken med stigar och utsiktsplats.

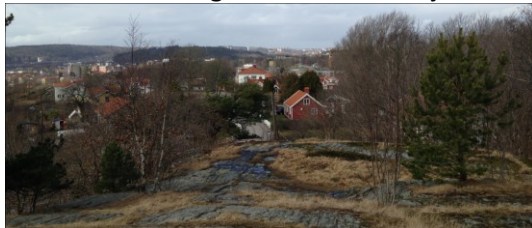
Franckegatans natur

Svanegatans naturmark

Litet bergigt naturområde mellan villor i bostadsområde.

Glasbergets naturmark

Stort, bergigt område med utsikt över Mölndal som är mycket värdefull för boende och som grön korridor för djurlivet.

Glasbergets naturmark med berg i dagen och utsikt.

Grevedämmets naturmark

Mellan Pixbovägen och järnvägen finns sparad natur intill Mölndalsån. Här kan man bl.a. se strömstaren dyka i ån.

Sågdalsgatans naturmark

Här finns ett område med stora bokträd och en del arrenderas ut till föreningsaktiviteter (brevduvor).

Mogatans naturmark

Slänt under högspänningsledningen, utsikt över Stensjön, en del ligger mellan Pixbovägen och bostadsområden och fungerar som skyddsområde mot trafiken.

- *Finns möjlighet att passera järnvägen och gå över till Stensjöparken?*

Utsikt över Stensjön från Mogatans naturmark

Skyttegatans naturmark

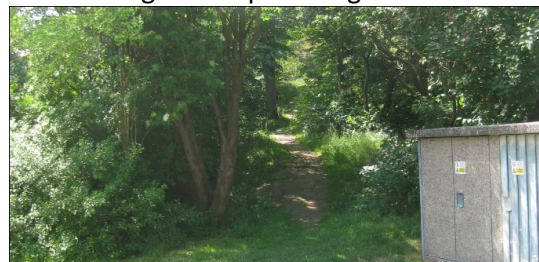
Litet naturområde vid Pixbovägen och Kikåsleden. Naturen fortsätter mot Kikås Långvatten utan att vara detaljplanelagt som naturområde.

Nybyggaregatans naturmark

Brant skogskant mellan Nybyggaregatan och Åsgatan.

Hulelyckans naturmark

Bergsryggen skiljer Kikås från Hulelyckan med sin branta terräng. Det är ett stort värdefullt naturområde där det finns fornlämningar och spår i berget från istiden.

Ingång till Hulelyckans natur från Rygatan

Lejonstens naturmark

Bergsrygg, mellan Kikås kyrkogård och Lejonstengatan som har förbindelse med Hulelyckans naturmark.

Förslag på åtgärder

Värna om hotade platser

De sammanhängande naturområdena på bergsryggarna; Hulelyckans, Lejonstens och Glasbergets naturmarker.

Stora projekt, på lång sikt

Stadsdelspark saknas och behöver ordnas. Hålstensparken har potential att utvecklas till stadsdelspark men det behövs också en stadsdelspark i Forsåkersområdet för att riktvärdet 1 km från bostad ska uppfyllas.

Hålstensparken

- *Utveckla till stadsdelspark med mer innehåll och tydligare entréer.*
- *Önskemål om lekplats*

Passage över järnvägen vid Mogatans naturmark för att komma till Stensjöparken.

Stadsdelslekplats saknas.

Mindre projekt

Görjelycksparken och Franckegatans naturmark

- *Utvecklas tillsammans för mer tillgänglighet, sittplatser, gångar, utsikt*

Berghällsgatans park

- *Utveckla med gångvägar och utsiktsplats*

Hulelyckans och Glasbergets naturmarker

- *Se över stigar, entréer, tillgänglighet, information, ta vara på utsikten*

Herkules utegym

- *Behov av upprustning och utökning*

Hundrastgård önskas i Kikåsområdet, vid kyrkogården och vid Herkules.

Planeringsprinciper	
En sammanhängande grönstruktur	Gröna kilar och korridorer binder ihop grönstrukturen.
Viktiga ekosystemtjänster	Ekosystemtjänster tas tillvara, biologisk mångfald prioriteras.
Tillgängliga parker och naturområden	Fysiska, kunskapsmässiga och ekonomiska hinder ska minskas
Gatuträd och vegetation i trafikområden	Vackra och tydliga gaturum med bättre klimat
Stadsdelscentrum och aktivitetsplatser	Attraktivt centrum och varierat utbud av aktivitetsplatser

Riktvärden för park- och naturområden	
Bostadsnära park eller natur	Minst 0,2 ha, 300 meter från bostad.
Stadsdelspark	Minst 1 ha, 1 km från bostad, minst en per stadsdel
Stadspark	Minst 2,5 ha, 30 min med kollektivtrafik, en per kommundel
Närströvsområde eller friluftsområde	Minst 10 ha/35 ha, 2 km från bostad
Fickpark	Kompletterar parker
Skolskog	Tillgång för alla låg- och mellanstadieskolor

Förkortad version av planeringsprinciper och riktvärden. Läs mer i Grönplan Mölndal.

